

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

### «ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Қонунчилик палатаси томонидан 2015 йил 24 июлда қабул қилинган  
Сенат томонидан 2015 йил 6 августда маъқулланган

**1-модда.** Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 14 январда қабул қилинган «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги 513-ХП-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 26 майда қабул қилинган 76-П-сонли Қонуни таҳририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2000 йил, № 5-6, 147-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 309-модда) ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиб, унинг янги таҳрири тасдиқлансин (*илова қилинади*).

**2-модда.** Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси: ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин; давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

**3-модда.** Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

*LexUZ шарҳи*

*Ушбу Қонун «Халқ сўзи» газетасининг 2015 йил 5 сентябрдаги 174 (6357)-сонидан эълон қилинган*

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**

Тошкент ш.,  
2015 йил 4 сентябрь,  
ЎРҚ-394-сон

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

### Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида

(янги таҳрири)

#### 1-боб. Умумий қоидалар

##### 1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

##### 2-модда. Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги қонунчилик

Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги қонунчилик ушбу Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

*(2-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

##### 3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

*Олдинги тахрирга қаранг.*

**жисмоний реабилитация** — одам организмининг бузилган ёки вақтинча йўқотилган функцияларини ҳамда ногиронлиги бўлган шахсларнинг ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларнинг ижтимоий ҳамда касбий фаолиятга бўлган қобилиятларини жисмоний тарбия ва спорт воситалари ҳамда усулларидан фойдаланган ҳолда тиклаш (тузатиш ва компенсация қилиш);

*(3-модданинг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни тахририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)*

**жисмоний тарбия** — маданиятнинг инсонни жисмоний тарбиялаш, жисмоний ривожланиш ва жисмоний тайёргарлик орқали жисмоний ҳамда интеллектуал жиҳатдан камол топтириш, унинг қобилиятини ва ҳаракат фаоллигини такомиллаштириш, соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантириш, ижтимоий мослаштириш мақсадида жамият томонидан яратиладиган ҳамда фойдаланиладиган қадриятлар, нормалар ва билимлар йиғиндисидан иборат бўлган қисми;

**жисмоний тарбиялаш** — юксак маданиятга эга бўлган ҳар томонлама етук ҳамда жисмонан соғлом инсонни шакллантириш мақсадида шахсни тарбиялашга, инсоннинг жисмоний имкониятларини ривожлантиришга, унинг жисмоний тарбия ва спорт соҳасида малака ва билимларини орттиришга қаратилган жараён;

**жисмоний тарбия ёки спорт тадбири ташкилотчиси** — ўз ташаббуси билан жисмоний тарбия ёки спорт тадбири ўтказаетган ва (ёки) бундай тадбирни тайёрлаш ҳамда ўтказишни ташкилий, молиявий ва моддий жиҳатдан таъминлашни амалга ошираётган юридик ёки жисмоний шахс;

*Олдинги тахрирга қаранг.*

**жисмоний тарбия-соғломлаштириш иншооти** — оммавий жисмоний тарбия тадбирлари ва жисмоний тарбия-соғломлаштириш машғулотларини ўтказиш учун мўлжалланган, ўзига қўйиладиган норма ва талабларга жавоб берадиган ёпиқ ёки очик типдаги иншоот;

*(3-модданинг олтинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 12 октябрдаги ЎРҚ-721-сонли Қонуни тахририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон)*

**оммавий жисмоний тарбия тадбирлари** — аҳолини жисмоний тарбия машғулотларига жалб этишга ва аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантиришга қаратилган тадбирлар;

**оммавий спорт** — спортнинг ташкил этилган ва (ёки) мустақил машғулотлар, шунингдек оммавий жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ўтказиш орқали аҳолини жисмоний тарбиялаш, соғломлаштириш, камол топтириш ҳамда жисмоний тарбия ва спорт машғулотларига жалб этишга доир қисми;

**профессионал спорт** — спортнинг спорт мусобақаларини ташкил этиш ва ўтказишга доир қисми бўлиб, спортчилар уларда ўзининг асосий фаолияти сифатида иштирок этганлиги ва уларга тайёргарлик кўрганлиги учун мукофот ва (ёки) иш ҳақи олади;

**спорт** — одамларнинг муайян қоидалар бўйича ташкил этилган, уларнинг жисмоний ва интеллектуал қобилиятини таққослашдан иборат бўлган ҳаваскорлик асосидаги ва профессионал асосдаги фаолияти, шунингдек ушбу фаолиятга тайёргарлик кўриш ҳамда бу фаолият жараёнида одамлар ўртасида юзага келадиган муносабатлар;

**спортчи** — танлаган спорт тури ёки спорт турлари билан мунтазам шуғулланадиган, доимо ўзининг спорт маҳоратини ошириб борадиган ва спорт тадбирларида қатнашадиган жисмоний шахс;

**спорт бўйича агент** — спортчи номидан ва унинг манфаатлари учун шартнома асосида фаолият кўрсатадиган, тузилган шартномалар шартларига ва спортчининг ҳуқуқларига риоя этилишини кузатиб борадиган шахс;

**спорт мусобақаси** — спортчилар ўртасида ёки спортчилар жамоалари ўртасида ҳар хил спорт турлари (спорт дисциплиналари) бўйича мусобақанинг энг яхши иштирокчисини аниқлаш мақсадида жисмоний тарбия ёки спорт тадбирининг ташкилотчиси томонидан тасдиқланган низом (регламент) бўйича ўтказиладиган беллашув;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

**спорт иншооти** — спорт тадбирлари ва оммавий спорт тадбирларини, спорт турлари бўйича ўқув-машқ машғулоти ва ўқув-машқ йиғинларини ўтказиш учун мўлжалланган, ўзига қўйиладиган норма ва талабларга жавоб берадиган ёпиқ ёки очик типдаги ихтисослаштирилган иншоот;

*(3-модданинг ўн тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 12 октябрдаги ЎРҚ-721-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон)*

**спортчининг спорт дисквалификацияси** — спорт тури қоидаларини ёки спорт мусобақалари тўғрисидаги низомларни (регламентларни) ёхуд халқаро спорт ташкилотлари томонидан тасдиқланган допингга қарши қоидаларни ёки республика спорт федерациялари (уюшмалари) томонидан тасдиқланган нормаларни бузганлик учун спортчини спорт мусобақаларида иштирок этишдан спортнинг тегишли тури бўйича халқаро спорт федерацияси (уюшмаси) ёки спортнинг тегишли тури бўйича республика спорт федерацияси (уюшмаси) томонидан амалга ошириладиган четлаштириш;

**спорт турининг тармоғи (дисциплинаси)** — фарқловчи белгиларга эга бўлган ҳамда битта ёки бир нечта спорт мусобақалари дастурлари турларини ўз ичига оладиган спорт турининг қисми;

**спорт тадбирлари** — спорт мусобақаларини, ўқув-машқ жараёнини ва спортчилар иштирокида спорт мусобақаларига тайёргарлик кўриш бўйича бошқа тадбирларни ўз ичига оладиган тадбирлар;

**спорт тури** — жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги фаолият тури бўлиб, у инсоннинг спорт мусобақаларига ўзига хос тарзда тайёргарлик кўриши билан ажралиб туради, спорт мусобақаларини ўтказиш ва уларда иштирок этишга доир талаблар, тартиб ва шартлар белгиланадиган қоидаларга, низомга (регламентга) эга бўлади;

**спорт федерацияси (уюшмаси)** — бир ёки бир нечта спорт турини ривожлантириш, оммалаштириш, шунингдек спорт тадбирларини ўтказишни ташкил этиш ҳамда спортчиларни — Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари аъзоларини спортнинг тегишли тури бўйича тайёрлаш учун аъзолик асосида ташкил этилган ва давлат рўйхатидан ўтказилган нодавлат ноижорат ташкилоти;

**спорт ҳаками** — спорт тури қоидаларига ҳамда спорт мусобақаси тўғрисидаги низомга (регламентга) риоя этилишини таъминлаш учун жисмоний тарбия ёки спорт тадбири ташкилотчиси томонидан ваколат берилган, махсус тайёргарликдан ўтган ва тегишли малака тоифасини олган жисмоний шахс;

**спортнинг техник ва амалий турлари** — спорт натижаларига эришиш учун спортчи томонидан умумий жисмоний машқлар мажмуасидан ташқари, спорт техникасидан, мосламаларидан ёки техникавий воситалардан фойдалана билиш ва уларни бошқариш соҳасидаги кўникмалар ва маҳорат қўлланиладиган, шунингдек ҳар хил спорт турларидан олинган, амалий аҳамиятга эга бўлган машқлар бирикмасидан фойдаланиладиган спорт турлари. Спортнинг техник ва амалий турлари ёшларни Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучларида хизмат қилишга тайёрлашнинг таркибий қисмидир;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

**тренер** — тренерлик фаолияти билан шуғулланиш учун малака сертификатига эга бўлган ҳамда ўқув-машқ, оммавий жисмоний тарбия тадбирларини ўтказишни, шунингдек спорт натижаларига эришиш учун беллашув фаолиятига раҳбарликни амалга оширувчи жисмоний шахс;

*(3-модданинг йигирма иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 12 октябрдаги ЎРҚ-721-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон)*

**Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари** — миллий ижтимоий-маданий йўналишга эга бўлган ҳамда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ривожланаётган спорт ва ўйин турлари;

**Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари** — халқаро спорт мусобақаларига тайёргарлик кўриш ҳамда уларда Ўзбекистон Республикаси номидан иштирок этиш учун турли ёш гуруҳларига тегишли спортчилар, тренерлар, жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги олимлар ва бошқа мутахассислар, тиббиёт мутахассислари ҳамда бошқа мутахассислар жамоалари;

**ҳаваскорлик спорти** — спортнинг аҳолини ихтиёрийлик асосида оммавий спортга жалб қилиш орқали одамлар соғлиғини мустаҳкамлашга қаратилган қисми;

**спортнинг ҳарбий-амалий турлари** — асоси ҳарбий хизматчилар ҳамда махсус хизматни ўтаётган шахслар томонидан ўз хизмат вазифаларини бажариши билан боғлиқ махсус ҳаракатлардан (шу жумладан усуллардан) иборат бўлган спорт турлари.

#### **4-модда. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари**

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 6-моддаси.*

ҳар кимнинг жисмоний тарбия ва спорт билан эркин шуғулланишга бўлган ҳуқуқини таъминлаш;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат ҳамда жамоат бошқарувини уйғунлаштириш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 2-боби («Жисмоний тарбия ва спорт соҳасини давлат томонидан тартибга солиш»).*

фуқароларнинг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ҳуқуқларининг давлат кафолатларини белгилаш;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасида камситишга ҳамда зўравонликка йўл қўймаслик;

жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланувчи шахсларнинг, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт тадбирлари иштирокчилари ҳамда томошабинларининг ҳаёти ва соғлиғи хавфсизлигини таъминлаш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 42-моддаси.*

спортнинг барча турлари ва таркибий қисмларини ривожлантиришга кўмаклашиш;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

ногиронлиги бўлган шахслар ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахслар, шунингдек юқори даражада ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли гуруҳлари ўртасида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга кўмаклашиш;

*(4-модданинг тўққизинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 31-моддаси.*

Ўзбекистоннинг миллий спорт турлари ва халқ ўйинларини ривожлантириш ҳамда оммалаштириш учун шарт-шароитлар яратиш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 20-моддаси.*

фуқароларни жисмоний тарбиялашнинг узлуксизлиги ва давомийлигини таъминлаш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 4-боби («Таълим тизимида, фуқароларнинг иш жойи, яшаш жойи ҳамда дам олиш жойида жисмоний тарбия ва спорт»), Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 25 октябрдаги 864-сонли «Ўқувчи ва талаба ёшлар ўртасида ўтказиладиган республика спорт мусобақалари тизimini янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори.*

халқаро ҳамкорликни амалга ошириш.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 45-моддаси.*

## **5-модда. Жисмоний тарбия ва спорт субъектлари**

Жисмоний тарбия ва спорт субъектлари жумласига қуйидагилар киради:

жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари, шу жумладан спорт-техника ташкилотлари, жисмоний тарбия-спорт жамиятлари, спорт клублари, спорт тайёргарлиги марказлари;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 16-моддаси.*

спорт федерациялари (уюшмалари) ҳамда жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги бошқа нодавлат нотажорат ташкилотлари;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 17 ва 18-моддалари.*

спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантирувчи ташкилотлар; жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи таълим муассасалари;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонун 34-моддасининг учинчи қисми.*

ихтисослаштирилган спорт-таълим муассасалари;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонун 34-моддасининг биринчи қисми.*

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги тадқиқотларни амалга оширувчи илмий ташкилотлар;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонун 44-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмлари.*

жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланувчи фуқаролар, спортчилар, спорт ҳакамлари, тренерлар, спорт бўйича агентлар ҳамда жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги бошқа мутахассислар, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт тадбирларининг иштирокчилари ҳамда томошабинлари;

*LexUZ шарҳи*

*Шунингдек, қаранг: мазкур Қонуннинг 14-моддаси.*

ушбу Қонунга мувофиқ бошқа органлар ва ташкилотлар.

## **2-боб. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасини давлат томонидан тартибга солиш**

### **6-модда. Жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш**

Жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш:

спортчиларнинг спорт тадбирларида иштирок этишини таъминлаш;

жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари томонидан моддий-техника ва ахборот ресурсларидан, шунингдек илмий-тадқиқотга оид ва техник ишланмалар ҳамда технологиялардан фойдаланиш учун шарт-шароитлар яратиш;

давлат мулкида бўлган жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларини сақлаш;

спорт тайёргарлиги бўйича янги базалар ва марказларни, спорт-таълим муассасаларини, шу жумладан ихтисослаштирилган спорт-таълим муассасаларини, шунингдек жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларини қуриш ҳамда ишлаб турганларини реконструкция қилиш;

спорт клублари ва мактаблари, спорт-таълим муассасалари, шу жумладан ихтисослаштирилган спорт-таълим муассасалари, спорт-соғломлаштириш оромгоҳлари, тиббий-жисмоний тарбия диспансерлари фаолиятини ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

жисмоний тарбия ва спорт воситаларидан аҳолининг, шу жумладан аёллар ва ёшларнинг, шунингдек ногиронлиги бўлган шахсларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш мақсадида фойдаланиш учун шарт-шароитлар яратиш;

*(6-модданинг еттинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

ногиронлиги бўлган шахсларнинг ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларнинг паралимпия ҳамда сурдлимпия ўйинларида, ногиронлиги бўлган шахслар ўртасидаги махсус олимпиадалар ва бошқа спорт тадбирларида иштирок этишини ривожлантириш ҳамда таъминлашга қўмаклашиш;

*(6-модданинг саккизинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)*

спорт тадбирларини, оммавий спорт ва жисмоний тарбия-соғломлаштириш тадбирларини ташкил этиш;

жисмоний тарбия-спорт ташкилотларининг халқаро ҳамкорлигига қўмаклашиш;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги дастурларни, илмий-услубий тизимларни ва комплекс илмий тадқиқотларни молиялаштириш йўли билан амалга оширилади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 48-моддасининг тўртинчи қисми.*

## **7-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ваколатлари**

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

жисмоний тарбия ва спорт соҳасида ягона давлат сиёсатининг амалга оширилишини таъминлайди;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат дастурларини ҳамда мақсадли дастурларни тасдиқлайди ва амалга оширилишини таъминлайди;

Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини, шунингдек спорт турлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларини шакллантириш тартибини белгилайди;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 24-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 14 июндаги 173-сонли «Спорт терма жамоалари тўғрисидаги низомни ҳамда спорт ва Оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини шакллантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори.*

халқаро ҳамда республика миқёсидаги Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини, шунингдек Спортнинг техник ва амалий турлари бўйича спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини тасдиқлайди;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги махсус ваколатли давлат органининг, бошқа давлат бошқаруви органларининг фаолиятини мувофиқлаштиради ҳамда йўналтиради;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассисларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тартибини белгилайди.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 4 июлдаги 355-сонли «Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириши тизимини янада такомиллаштириши чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(7-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида»ги Қонунининг 3-боби.*

## **8-модда. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги махсус ваколатли давлат органининг ваколатлари**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги махсус ваколатли давлат органидир (бундан буён матнда махсус ваколатли давлат органи деб юритилади).

*(8-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 23 июлдаги ЎРҚ-486-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон)*

Махсус ваколатли давлат органи:

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат сиёсатини амалга оширишда иштирок этади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат дастурларини ҳамда мақсадли дастурларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги қонунчилик ижроси устидан мониторинг ва назоратни, шунингдек жисмоний тарбия ва спортнинг ривожланиши таҳлилини амалга оширади;

*(8-модда иккинчи қисмининг тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

ўз ваколатлари доирасида жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни, шунингдек спорт нормативларини ишлаб чиқишни амалга оширади ҳамда уларни тасдиқлайди;

спорт марказларини ва допингга қарши марказларни, жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги таълим муассасаларини ҳамда илмий ташкилотларни ташкил этиш бўйича таклифлар киритади ва уларнинг фаолияти ташкил этилишини таъминлайди;

Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифини, шунингдек у тўғрисидаги низомни, спорт турларини ва спорт турларининг тармоқларини эътироф этиш, уларнинг реестрини юритиш тартибини ишлаб чиқади ҳамда тасдиқлайди;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитасининг 2017 йил 4 июлдаги 3-мў-сон қарори билан тасдиқланган «Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи тўғрисидаги низом».*

спорт федерациялари (уюшмалари) реестрини юритади, уни юритиш тартибини белгилайди;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 19-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитасининг 2017 йил 9 октябрдаги 11-мў-сон қарори билан тасдиқланган «Спорт федерациялари (уюшмалари) реестрини юритиш ва ундан маълумотлар тақдим этиш тартиби тўғрисида низом».*

халқаро ва республика миқёсидаги Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини шакллантиради ҳамда манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда уларнинг молиялаштирилиши ва ўтказилишини таъминлайди;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 24-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 14 июндаги 173-сонли қарори билан тасдиқланган «Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини шакллантириш тартиби тўғрисида»ги низом.*

спорт унвонлари, спорт разрядлари ва малака тоифаларини бериш тартибини тасдиқлайди;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 23-моддаси, Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 3 мартдаги 118-сон қарори билан тасдиқланган «Спорт-таълим муассасаларининг тренер-ўқитувчилари ва йўриқчи-услубчиларига малака тоифаларини бериш бўйича давлат хизмати кўрсатишнинг маъмурий регламенти», «Спорт ҳакамлари ва уларнинг малака тоифаларини бериш тартиби тўғрисидаги низом» (рўйхат рақами 2942, 27.10.2017 й.).*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

тренерлик фаолияти билан шуғулланиш учун малака ошириш курсларини ташкил этади;

*(8-модда иккинчи қисмининг ўн биринчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 12 октябрдаги ЎРҚ-721-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 19 ноябрдаги 918-сон қарори билан тасдиқланган «Тренерларни аттестациядан ўтказиш ва уларга рухсатнома бериш тартиби тўғрисида низом» ва «Ўзбекистон Республикасида тренерлик фаолияти тўғрисида»ги низом (рўйхат рақами 2247, 22.07.2011 й.).*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

қабул қилиб олишда ва спорт мусобақалари ўтказилишидан олдин жисмоний тарбия-соғломлаштириш ёки спорт иншоотларининг белгиланган стандартларга мувофиқлигини текширади;

*(8-модда иккинчи қисмининг ўн иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 12 октябрдаги ЎРҚ-721-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 39-моддаси.*

Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари таркибларини ва уларнинг яқин захирасини тасдиқлайди, Ўзбекистон спорт делегацияларини жамлайди, уларнинг тайёргарлик кўришини ҳамда халқаро спорт мусобақаларида ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларида иштирок этишини таъминлайди;

*LexUZ шарҳи*



*Қаранг: мазкур Қонуннинг 6-боби («Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари ва уларни шакллантириш»), Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 27 апрелдаги 121-сонли «Терма жамоалар ҳамда уларнинг захирасини спорт мусобақаларига тайёрлашни, шунингдек уларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларини ташкил этади ҳамда ўтказди, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассисларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини оширишни ташкил этади;

*(8-модда иккинчи қисмининг ўн тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-653-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2020 й., 03/20/653/1592-сон)*

жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт учун мўлжалланган товарлар ишлаб чиқарилишини ташкил этишга кўмаклашади;

янги жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотлари қурилишини ҳамда ишлаб турганлари реконструкция қилинишини ташкил этишга кўмаклашади;

жисмоний тарбия ва спорт бўйича илмий, ўқув, илмий-оммабоп ва оммавий адабиётлар тайёрланиши ва нашр этилишини, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фото- ва видеоматериаллар чиқарилишини ташкил этади;

давлат бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари билан биргаликда жисмоний тарбия ва спорт машғулотлари оммалаштирилишини ташкил этади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасида халқаро ҳамкорликни амалга оширади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Махсус ваколатли давлат органи қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(8-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 22 августдаги 465-сон қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси Спортни ривожлантириш вазирлиги тўғрисида низом».*

## **9-модда. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ваколатлари**

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

жисмоний тарбиядан соғлиқни мустаҳкамлаш, касалликларнинг олдини олиш ва даволаш воситаси сифатида фойдаланади;

мамлакатда спорт тиббиётини ўрганиш ва ривожлантириш соҳасида илмий-тадқиқот ишларини олиб боради, дастурларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

аҳолининг жисмоний жиҳатдан камол топиши ҳолати таҳлилинини ўтказди ва тегишли давлат органларига таклифлар киритади;

жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланаётган шахсларнинг тиббий мониторингини ташкил этади;

спортчиларнинг спорт мусобақаларига тайёргарлик кўришини тиббий жиҳатдан таъминлашда иштирок этади;

спорт тиббиёти соҳасидаги ходимларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этади;

спортчилар ва бошқа мутахассислар спорт жароҳатларини олганда уларга тиббий ёрдам кўрсатилишини ташкил этади, шунингдек уларни жисмоний реабилитация қилиш бўйича тадбирлар ўтказди;

аҳолининг жинси ва ёши тоифасига қараб, жисмоний машқлар дастурини шакллантиришга доир услубий тавсияларни ишлаб чиқади;  
жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;  
соғломлаштириш марказларини, даволаш-жисмоний тарбия диспансерларини ташкил этади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 12 сентябрдаги 714 - сонли қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тўғрисидаги низомнинг 2-боби.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(9-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 12 сентябрдаги 714-сон қароридан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тўғрисида низом»*

*LexUZ шарҳи*

*Шунингдек, қаранг: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 3 июлдаги ПҚ-1994-сонли «Ўзбекистон Республикаси Миллий олимпия қўмитаси ҳузурида Республика спорт тиббиёти илмий-амалий марказини ташкил этиш тўғрисида»ги қарори.*

## **10-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ваколатлари**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

ўқув-тарбия жараёнининг соғломлаштиришга йўналтирилган бўлишини рўйбага чиқариш, соғлом турмуш тарзи нормаларини жорий этиш учун шарт-шароитларни таъминлайди;

ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ўқувчилари ва олий таълим муассасалари талабалари ўртасида оммавий жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ташкил этади;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассисларни тайёрлашда иштирок этади;

*(10-модда биринчи қисмининг тўртинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-653-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2020 й., 03/20/653/1592-сон)*

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ўқув-услубий адабиётларни тайёрлашда иштирок этади;

ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ўқувчилари («Баркамол авлод») ҳамда олий таълим муассасалари талабалари («Универсиада») ўртасида спорт мусобақаларини ташкил этишда иштирок этади;

олий ва ўрта махсус таълим муассасалари ҳамда ташкилотлари спорт объектларининг моддий-техника ва ресурс базаси сақланиши ҳамда ривожлантирилишини таъминлайди;

ўқувчилар ва талабаларга соғлом турмуш тарзини, спорт билан шуғулланишнинг муҳимлиги, жисмоний ва маънавий комилликка интилиш тушунчасини сингдиришга, уларни салбий таъсирлардан ҳимоя қилишга ҳамда зарарли одатлардан халос этишга доир чора-тадбирлар мажмуини амалга оширади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

ўқувчилар ва талабаларни жисмоний тарбиялашнинг замонавий шакллари ҳамда усулларини, жинси ва ёшига қараб уларга спорт кўникмаларини сингдиришнинг илмий асосланган тизимларини ишлаб чиқишни ҳамда жорий этишга кўмаклашишни ташкил этади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(10-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

### **11-модда. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигининг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ваколатлари**

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги:

таълим муассасаларида болалар спортини ривожлантиришни ва уларнинг спорт базасини мустаҳкамлашни таъминлайди;

болалар ва ўқувчи ёшлар ўртасида жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт тадбирларини ташкил этади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ўқув-услубий адабиётларни тайёрлашда иштирок этади;

халқ таълими тизимининг таълим муассасалари ўқувчилари ўртасида спорт мусобақаларини («Умид ниҳоллари») ташкил этишда иштирок этади;

болалар спортининг моддий-техника ва ресурс базасини ривожлантириш чораларини кўради;

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 5 майдаги ПҚ-1332-сонли «Болалар спорт объектларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори.*

болаларга спортга муҳаббатни сингдириш, ўсиб келаётган авлодда спорт билан шуғулланиш, соғлом турмуш тарзини олиб бориш, жисмоний ва маънавий комилликка интилиш муҳимлиги тушунчасини шакллантириш, болаларни салбий таъсирлардан ҳимоя қилишга ва зарарли одатлардан халос этишга доир чора-тадбирлар мажмуини амалга оширади;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 4 июлдаги 355-сонли «Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.*

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

болаларни жисмоний тарбиялашнинг замонавий шакллари ҳамда усулларини, болаларнинг жинси ва ёшига қараб уларга спорт кўникмаларини сингдиришнинг, спортга қобилиятли болаларни ихтисослаштирилган спорт таълим муассасаларида ўқитиш учун танлаб олишнинг илмий асосланган тизимларини ишлаб чиқишни ҳамда жорий этишга кўмаклашишни ташкил этади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(11-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 19 февралдаги 146-сон қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги тўғрисида низом».*

## **12-модда. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ваколатлари**

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари:

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат дастурларини ҳамда мақсадли дастурларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги ҳудудий дастурларни ишлаб чиқади, тасдиқлайди ҳамда амалга оширади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги тадбирларнинг маҳаллий бюджетдан молиялаштирилишини таъминлайди;

жисмоний тарбия-спорт ташкилотларини ташкил этишга кўмаклашади ҳамда уларнинг фаолиятини қўллаб-қувватлайди;

аҳоли ўртасида спорт нормативларини топшириш бўйича ишларни ташкил этади;

оммавий жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ташкил этиш ҳамда ўтказишга, жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассисларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга кўмаклашади;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

*(12-модда биринчи қисмининг тўққизинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2023 йил 20 январдаги ЎРҚ-815-сонли Қонунига асосан чиқарилган — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.01.2023 й., 03/23/815/0044-сон)*

ҳаваскорлик жисмоний тарбия-спорт ҳаракатини ривожлантириш учун фуқароларнинг иш жойи, яшаш жойи ҳамда дам олиш жойида шарт-шароитлар яратади;

жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт учун мўлжалланган товарлар ишлаб чиқарилишини ташкил этишга кўмаклашади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(12-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида»ги Қонуни.*

## **13-модда. Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришда иштирок этиши**

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар жисмоний тарбия-спорт жамоат бирлашмалари, касаба уюшмалари, ёшлар ташкилотлари ва бошқа нодавлат ноижорат ташкилотлари билан биргаликда жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги давлат дастурларини ҳамда бошқа дастурларни амалга оширишда иштирок этади.

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги ва «Нодавлат ноижорат ташкилотлари тўғрисида»ги қонунлари.*

### **3-боб. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни ташкил этиш**

## **14-модда. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассислар**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Спортчилар, тренерлар, спорт ҳакамлари ва Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан махсус ваколатли давлат органи билан биргаликда касблари ва лавозимларининг таснифланган рўйхати белгиланадиган бошқа мутахассислар жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассислардир.

*(14-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 январдаги ЎРҚ-456-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 4 июлдаги 355-сонли қарори билан тасдиқланган Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тартиби тўғрисида низомнинг 2-боби.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Спорт турлари бўйича спортчи, тренер ва спорт ҳаками касблари ва лавозимларига доир малака талаблари махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади, жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги бошқа мутахассисларнинг касблари ва лавозимларига доир малака талаблари эса қонунчиликда белгиланади.

*(14-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Спорт тури бўйича спортчи, тренер ва спорт ҳаками касбларига қўйиладиган малака талаблари» (рўйхат рақами 2592, 03.06.2014 й.).*

### **15-модда. Ҳаваскорлик спорти ва профессионал спорт**

Фуқаролар ҳаваскорлик спорти, шунингдек профессионал спорт билан спортчи, тренер ёки спорт ҳаками сифатида шуғулланиш ҳуқуқига эга.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ҳаваскорлик спорти ва профессионал спорт соҳасидаги корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ташкил этилиши ҳамда фаолият кўрсатиши тартиби қонунчиликда белгиланади.

*(15-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 16-моддаси ва «Ўзбекистон Республикасининг Спорт-жисмоний тарбия клублари тўғрисида»ги низом (рўйхат рақами 1559, 05.04.2006 й.).*

### **16-модда. Жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги якка тартибдаги тадбиркорлик**

Фаолиятнинг асосий тури сифатида жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи юридик шахс ёки бошқа юридик шахснинг таркибий бўлинмаси жисмоний тарбия-спорт ташкилотидир.

Якка тартибдаги тадбиркорлар жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга ошириши мумкин.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 7 январдаги 6-сонли қарори билан тасдиқланган «Хусусий тадбиркорлар юридик шахс ташкил этмасдан шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари рўйхати»нинг 58-банди.*

Жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари, жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи якка тартибдаги тадбиркорлар аҳолининг турли гуруҳлари ўртасида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш бўйича ишларни ташкил қилишда иштирок этади, спортчиларни ва спорт мусобақаларида ҳамда ўқув-машқ тадбирларида

иштирок этувчи бошқа мутахассисларни тайёрлаш, уларнинг соғлиғини муҳофаза қилиш ва мустаҳкамлаш учун шарт-шароитлар яратади, спортчилар ва тренерларга машғулотлар учун зарур шарт-шароитларни таъминлайди, шунингдек ушбу мутахассисларга спорт натижаларига эришиши учун бошқача тарзда кўмаклашади.

Жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи яқка тартибдаги тадбиркорлар халқаро спорт ташкилотларининг аъзоси бўлиши мумкин.

Жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари чет давлатларнинг спорт ташкилотлари билан муносабатларда халқаро спорт ташкилотлари томонидан тасдиқланган низомлар (регламентлар), қоидалар ва талабларга ҳамда Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига риоя этади.

*LexUZ шарҳи*

*Шунингдек, қаранг: «Ўзбекистон Республикасининг Спорт-жисмоний тарбия клублари тўғрисида»ги низом (рўйхат рақами 1559, 05.04.2006 й.).*

### **17-модда. Ўзбекистон олимпия ҳаракати. Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитаси**

Ўзбекистон олимпия ҳаракати Халқаро олимпия ҳаракатининг таркибий қисми бўлиб, унинг мақсади олимпия ҳаракати принципларини оммалаштириш, жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга кўмаклашиш, спорт соҳасида халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш, Олимпия ўйинларида ҳамда Халқаро олимпия кўмитаси бошчилигида ўтказиладиган бошқа халқаро спорт тадбирларида иштирок этишдан иборатдир.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон олимпия ҳаракати Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитаси — республика нодавлат ноижорат ташкилоти томонидан бошқарилади, ушбу кўмита ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига, Халқаро олимпия кўмитасининг Олимпия хартиясига ҳамда ўз уставига мувофиқ амалга оширади. Давлат Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитасига ўз уставига белгиланган мақсадларини амалга оширишига ҳар томонлама кўмаклашган ҳолда, Ўзбекистон олимпия ҳаракатини тан олади ва қўллаб-қувватлайди.

*(17-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитаси:

олимпия ҳаракати принципларини оммалаштиради, юксак ютуқларга эришиладиган спортни ва оммавий спортни ривожлантиришга кўмаклашади;

Халқаро олимпия кўмитасининг Олимпия хартиясига мувофиқ Олимпия ўйинларида ҳамда Халқаро Олимпия кўмитаси бошчилигида ўтказиладиган бошқа халқаро спорт тадбирларида Ўзбекистон Республикаси номидан иш юритади;

спортчиларни Олимпия ўйинларида ҳамда Халқаро Олимпия кўмитаси бошчилигида ўтказиладиган бошқа халқаро спорт тадбирларида иштирок этишга тайёрлашнинг зарур даражасини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда иштирок этади;

спортда допингнинг олдини олиш ҳамда унга қарши курашишга, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт соҳасида камситиш ва зўравонликнинг ҳар қандай шакллари юзага келишига йўл қўймасликка кўмаклашади;

Халқаро олимпия кўмитасининг ҳамда Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитасининг олимпия рамзлари, шиори, байроғи, мадҳиясидан, «олимпия», «олимпиада» номларидан фойдаланишга бўлган ҳуқуқларини Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳимоя қилиш чораларини таъминлайди.

Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитаси ўз ваколатларини махсус ваколатли давлат органи, спорт федерациялари (уюшмалари) ҳамда бошқа ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорликда амалга оширади.

*Олдинги тахрирга қаранг.*

Ўзбекистон Миллий олимпия қўмитаси қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

*(17-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни тахририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

### **18-модда. Спорт федерациялари (уюшмалари)**

Спорт федерацияси (уюшмаси) мамлакатда спорт турини ёки спорт турларини ривожлантириш ва оммалаштиришни амалга оширади ҳамда республика ва халқаро миқёсдаги барча тадбирлар ва мусобақаларда спортчилар ва бошқа мутахассислар номидан иш юритади.

*Олдинги тахрирга қаранг.*

Спорт федерациясининг (уюшмасининг) расмий номи нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисидаги қонунчиликда белгиланган талабларга мувофиқ бўлиши ҳамда унда спорт федерацияси (уюшмаси) фаолиятининг ҳудудий соҳаси, шунингдек спорт федерацияси (уюшмаси) қайси спорт турини ёки спорт турларини ривожлантириш мақсадида ташкил этилган бўлса, ўша спорт тури ёки спорт турлари кўрсатилиши лозим.

Спорт федерацияларининг (уюшмаларининг) ташкил этилиши, фаолияти, қайта ташкил этилиши ва тугатилиши, ушбу Қонунда назарда тутилган ўзига хос хусусиятлар инобатга олинган ҳолда, нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисидаги қонунчиликка мувофиқ амалга оширилади.

*(18-модданинг иккинчи ва учинчи қисмлари Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни тахририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 4-боби («Юридик шахслар»), Ўзбекистон Республикасининг «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги Қонуни.*

*LexUZ шарҳи*

*Шунингдек, қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 14 августдаги 284-сонли «Олимпия шон-шухрати музейини ташкил этиш тўғрисида»ги ва 2015 йил 1 майдаги 109-сонли «Ўзбекистон Республикаси Миллий олимпия қўмитаси ҳузуридаги Республика спорт тиббиёти илмий-амалий маркази фаолиятини ташкил этишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорлари.*

### **19-модда. Спорт федерациялари (уюшмалари) реестри**

Спорт федерациялари (уюшмалари) тўғрисидаги маълумотлар улар давлат рўйхатидан ўтказилганидан кейин спорт федерациялари (уюшмалари) реестрига киритилиши керак. Махсус ваколатли давлат органи спорт федерациялари (уюшмалари) реестрини юритишни амалга оширади.

Спорт федерациялари (уюшмалари) реестрида қуйидаги маълумотлар кўрсатилади:

тегишли спорт федерацияларининг (уюшмаларининг) номлари;

тегишли спорт федерациялари (уюшмалари) қайси спорт турини ёки спорт турларини ривожлантириш мақсадида ташкил этилган ва ўз фаолиятини амалга ошираётган бўлса, ўша спорт тури ёки спорт турлари;

тегишли спорт федерациялари (уюшмалари) раҳбар органларининг шахсий таркиби тўғрисидаги маълумотлар;

спорт федерацияларининг (уюшмаларининг) халқаро спорт ташкилотларига аъзолиги тўғрисидаги маълумотлар.

*Олдинги тахрирга қаранг.*

Спорт федерациялари (уюшмалари) реестрида кўрсатилган маълумотлар очик бўлади ва улардан ҳамма фойдаланиши мумкин, бундан тегишли спорт федерациялари (уюшмалари) раҳбар органларининг шахсий таркиби тўғрисидаги маълумотлар, агар бу маълумотлар

қонунчиликка мувофиқ очик бўлмаса ва ундан ҳамма фойдаланиши мумкин бўлмаса, мустасно.

*(19-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

Спорт федерациялари (уюшмалари) реестрини юритиш ва ундан маълумотлар тақдим этиш тартиби махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Спорт федерациялари (уюшмалари) реестрини юритиш ва ундан маълумотлар тақдим этиш тартиби тўғрисида низом» (рўйхат рақами 2939)*

## **20-модда. Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари**

Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари Ўзбекистон Республикасининг жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги маданий меросининг ажралмас қисми, аҳолида ватанпарварлик ва Ватанга муҳаббат, халқаро майдонда мамлакатнинг обрў-эътиборини юксалтиришга интилиш туйғуларини тарбиялаш пойдеворидир.

Давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари, шунингдек бошқа ташкилотлар:

Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинларини ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашади ҳамда уларни аҳоли ўртасида ёйиш учун зарур шарт-шароитлар яратади;

Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинларининг халқаро майдондаги обрў-эътиборини мустақкамлашга кўмаклашади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинларини Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасига киритиш тартиби қонунчиликда белгиланади.

*(20-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 14 июндаги 173-сонли қарори билан тасдиқланган «Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини шакллантириш тартиби тўғрисида»ги низомнинг III боби («Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларини шакллантириш ҳамда календарь режага киритиш тартиби»).*

## **21-модда. Жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ташкил этиш ҳамда ўтказиш**

Жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари ташкилотчилари бу тадбирларни ўтказиш шартларини, шу жумладан жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ташкил этиш ҳамда ўтказишни молиялаштириш шартларини белгилайди, бундай тадбирларни ташкил этиш ва ўтказиш учун масъул бўлади, ушбу тадбирларни тўхтатиш ва бекор қилиш, уларни ўтказиш вақтини ўзгартириш ва уларнинг яқунларини тасдиқлаш ҳуқуқига эга.

Жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари ташкилотчилари қуйидаги мутлақ ҳуқуқларга эга:

жисмоний тарбия ёки спорт тадбирининг номи ва рамзларидан фойдаланиш;

жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ўтказиш жойида товарлар, ишлар ва хизматлар рекламасини жойлаштириш;

жисмоний тарбия ва спорт тадбирларида фойдаланиладиган спорт экипировкаси, спорт ускуналари ва анжомларини ишлаб чиқарувчиларни белгилаш;

жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини уларнинг тасвири ва (ёки) овозини ҳар қандай усуллар билан ва (ёки) турли технологиялар ёрдамида трансляция қилиш орқали, шунингдек мазкур трансляцияни ёзиб олишни ва (ёки) тадбирни фотосуратга ҳамда видеотасвирга туширишни амалга ошириш орқали ёритиш.



Жисмоний тарбия ва спорт тадбирларининг номларидан, улар асосида тузилган сўз бирикмаларидан ҳамда мазкур тадбирлар рамзларидан учинчи шахсларнинг фойдаланиши жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари ташкилотчилари билан ёзма шаклда тузиладиган келишувлар асосида амалга оширилади, бундай номлардан, улар асосида тузилган сўз бирикмаларидан ва мазкур тадбирлар рамзларидан ахборот мақсадида ёхуд оммавий ахборот воситаларида жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ёритиш ҳуқуқини олган учинчи шахслар томонидан ушбу ҳуқуқларнинг фойдаланиш ҳоллари бундан мустасно.

Оммавий ахборот воситаларида жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари ташкилотчилари томонидан тасдиқланган, жисмоний тарбия ва спорт тадбирларининг тўғри кўрсатилган номларидан фойдаланилиши керак. Бунда мазкур номлар реклама ҳисобланмайди.

Жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ёритиш ҳуқуқидан учинчи шахслар фақат жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари ташкилотчиларининг ёзма рухсатлари билан ёхуд учинчи шахслар томонидан ушбу ҳуқуқларнинг бундай тадбирлар ташкилотчиларидан сотиб олинганлиги тўғрисидаги ёзма шаклдаги келишувлар асосида фойдаланиши мумкин.

Жисмоний тарбия ва спорт тадбирлари тўғрисидаги қоидаларнинг, низомларнинг (регламентларнинг) мазмунига доир алоҳида спорт турларининг хусусиятларини назарда тутадиган умумий талаблар махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

Фақат расмий спорт мусобақаларигина Ўзбекистон Республикаси чемпионати, кубоги ёки биринчилиги мақомига ва номига эга бўлиши мумкин.

Расмий спорт мусобақаларини ўтказишга ушбу Қонун 26-моддасига мувофиқ тасдиқланган спорт турларининг қоидалари асосидагина йўл қўйилади.

Халқаро спорт тадбирлари Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фақат бундай тадбирларни ўтказиш тўғрисидаги қарорнинг тегишли спорт турлари бўйича спорт федерациялари (уюшмалари) ҳамда махсус ваколатли давлат органи билан келишиб олиниши шарти билан ўтказилиши мумкин.

#### *LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 27 апрелдаги 121-сонли қарори билан тасдиқланган «Спорт ва оммавий-жисмоний тарбия тадбирларини ўтказиш ҳамда улар иштирокчиларининг моддий таъминоти нормаларини белгилаш тартиби тўғрисида»ги низомнинг III боби («Спорт ва оммавий-жисмоний тарбия тадбирларини ўтказиш») ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 29 июлдаги 205-сонли қарори билан тасдиқланган «Оммавий тадбирларни ўтказиш қоидалари».*

### **22-модда. Спорт турларини ва спорт турининг тармоқларини эътироф этиш. Спорт турларининг реестри**

Ўзбекистон Республикасида белгиланган тартибда эътироф этилган спорт турлари ва спорт турининг тармоқлари спорт турлари реестрига киритилади.

#### *LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг 2017 йил 7 августдаги 5-мқ-сон қарори билан тасдиқланган Спорт турларини ва спорт турининг тармоқларини эътироф этиш, уларни спорт турлари реестрига киритиш ҳамда ушбу реестрни юритиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 2-боби (рўйхат рақами 2923, 2017 йил 29 август).*

Спорт турларини ва спорт турининг тармоқларини эътироф этиш ҳамда уларни спорт турлари реестрига киритиш тартиби, шунингдек ушбу реестрни юритиш тартиби махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

#### *LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Спорт турларини ва спорт турининг тармоқларини эътироф этиш, уларни спорт турлари реестрига киритиш ҳамда ушбу реестрни юритиш тартиби тўғрисидаги низом» (рўйхат рақами 2923).*

### **23-модда. Спорт унвонлари, спорт разрядлари, малака тоифалари. Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи**

Ўзбекистон Республикасида қуйидаги спорт унвонлари, спорт разрядлари, малака тоифалари белгиланади:

а) спорт унвонлари:

Халқаро тоифадаги Ўзбекистон спорт устаси ёки халқаро гроссмейстер;

Ўзбекистон спорт устаси ёки Ўзбекистон гроссмейстери;

б) спорт разрядлари:

Ўзбекистон спорт усталигига ёки Ўзбекистон гроссмейстерлигига номзод;

биринчи спорт разряди;

иккинчи спорт разряди;

учинчи спорт разряди;

ўсмирлар учун биринчи спорт разряди;

ўсмирлар учун иккинчи спорт разряди;

ўсмирлар учун учинчи спорт разряди;

в) спорт ҳакамларининг малака тоифалари:

халқаро тоифали спорт ҳаками;

миллий тоифали спорт ҳаками;

биринчи тоифали спорт ҳаками;

иккинчи тоифали спорт ҳаками;

учинчи тоифали спорт ҳаками;

спорт бўйича ҳакам;

г) тренерларнинг малака тоифалари:

халқаро тоифали тренер;

олий тоифали тренер;

биринчи тоифали тренер;

иккинчи тоифали тренер;

д) йўриқчи-услубчиларнинг малака тоифалари:

олий тоифали йўриқчи-услубчи;

биринчи тоифали йўриқчи-услубчи;

иккинчи тоифали йўриқчи-услубчи.

Спорт унвонлари, спорт разрядлари ҳамда малака тоифаларини бериш тартиби махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Ўзбекистон Республикасида тренерлик фаолияти тўғрисида»ги низомнинг III боби (рўйхат рақами 2247, 22.07.2011 й.).*

Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи спорт турлари реестрига киритилган спорт турлари бўйича тегишли спорт унвонлари ва спорт разрядларини бериш учун бажарилиши зарур бўлган нормалар ҳамда талабларни, шунингдек уларни бажариш шартларини белгилайди. Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи тўғрисидаги низомда мазкур нормалар, талаблар ва шартларнинг мазмуни, шунингдек спорт турлари бўйича спорт унвонлари ва спорт разрядларини бериш тартиби белгиланади.

Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи ва у тўғрисидаги низом махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи тўғрисидаги низом»ги низом (рўйхат рақами 2921).*

## **24-модда. Халқаро ва республика миқёсидаги спорт ҳамда оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режаси**

Халқаро ва республика миқёсидаги спорт ҳамда оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режаси Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўтказиладиган халқаро ва республика миқёсидаги расмий спорт ёки оммавий жисмоний тарбия тадбирлари рўйхатини, шунингдек Ўзбекистон Республикаси спорт терма жамоаларини халқаро спорт

тадбирларига тайёрлаш ва уларнинг иштирок этишини таъминлаш бўйича тадбирлар рўйхатини белгиловчи ҳужжатдир.

Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирлари халқаро ва республика миқёсидаги Спорт ҳамда оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасига спорт турларининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда киритилади.

Халқаро ва республика миқёсидаги Спорт ҳамда оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режаси тегишли календарь йил бошлангунига қадар тасдиқланади.

Халқаро ва республика миқёсидаги Спорт ҳамда оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасига киритилган спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирлари расмий спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларидир.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 14 июндаги 173-сонли қарори билан тасдиқланган «Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режасини шакллантириши тартиби тўғрисида»ги низом.*

## **25-модда. Спортчининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари**

**Спортчи:**

спорт тури ёки спорт турларини танлаш;

танланган спорт тури ёки спорт турлари бўйича спорт мусобақаларида ушбу спорт турлари қоидалари ҳамда спорт мусобақалари ҳақидаги низомларда (регламентларда) белгиланган тартибда иштирок этиш;

Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи нормалари ва талабларини бажарганда спорт унвонлари ва спорт разрядларини олиш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 23-моддаси, «Спорт турлари бўйича ягона спорт таснифи тўғрисидаги низом»ги низом (рўйхат рақами 2921).*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

қонунчиликда белгиланган тартибда жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар билан меҳнат шартномаларини тузиш;

*(25-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 12-боби («Меҳнат шартномаси»).*

танланган спорт тури ёки спорт турлари бўйича спорт федерациялари (уюшмалари) томонидан ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларининг ҳимоя қилиниши;

жисмоний тарбия-спорт ташкилотларининг қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан бўйсунув тартибида юқори турувчи органлар ёки мансабдор шахсларга ёхуд судга белгиланган тартибда шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида» (янги таҳрири)ги Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий суд ишларини юритиши тўғрисидаги кодекси.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Спортчиларнинг айрим тоифалари қонунчиликда белгиланган тартибда имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эга.

*(25-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуннинг 10-моддаси.*

Давлат бошқаруви органлари, жисмоний тарбия-спорт жамоат бирлашмалари, спорт марказлари, бошқа жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари спортчиларга зарур ижтимоий-маиший шароитлар яратиши ва уларнинг соғлиғи муҳофаза қилинишини таъминлаши шарт.

Спортчи:

жисмоний тарбия ва спорт тадбирларида иштирок этиш ҳамда ўқув-машқ машғулотлари пайтида, шунингдек спорт объектларида бўлганда хавфсизлик талабларига риоя этиши;

ушбу Қонуннинг 27-моддасида назарда тутилган допингга қарши қоидаларга риоя этиши;

допинг назоратини ўтказиш мақсадида допингга қарши қоидаларга мувофиқ ўзининг турган жойи ҳақида ахборот тақдим этиши;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги одоб нормаларига риоя этиши;

ўзи иштирок этаётган жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари тўғрисидаги қоидаларга, низомларга (регламентларга) ҳамда жисмоний тарбия ёки спорт тадбирлари ташкилотчиларининг талабларига риоя этиши;

санитария-гигиена, тиббий талабларга риоя этиши, мунтазам равишда тиббий текширувлардан ўтиши шарт.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Спортчи қонунчиликка мувофиқ бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши ва унинг зиммасида ўзга мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

*(25-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

## **26-модда. Спорт турлари қоидалари**

Спорт турлари реестрига киритилган спорт турларининг қоидалари халқаро спорт ташкилотлари томонидан тасдиқланган қоидаларга мувофиқ қўлланилади, бундан ҳарбий-амалий, Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари мустасно.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ҳарбий-амалий, Ўзбекистон миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари қоидалари қонунчиликда белгиланган тартибда ишлаб чиқилади.

*(26-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

## **27-модда. Спортда допингнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш**

Допингга қарши қонуннинг бузилиши, шу жумладан спортда фойдаланиш тақиқланган субстанциялар ва (ёки) усуллар (бундан буён матнда тақиқланган субстанция ва (ёки) тақиқланган усул деб юритилади) рўйхатига киритилган субстанциядан ва (ёки) усулдан фойдаланиш ёки фойдаланишга уриниш спортда допинг деб эътироф этилади.

Спортда допингнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш допингга қарши халқаро ташкилотлар томонидан тасдиқланган допингга қарши қоидаларга мувофиқ амалга оширилади.

Қуйидаги бир ёки бир нечта қоидабузарлик допингга қарши халқаро ташкилотлар томонидан тасдиқланган допингга қарши қоидаларнинг бузилиши деб эътироф этилади:

спортчининг тақиқланган субстанциядан ва (ёки) тақиқланган усулдан фойдаланганлиги ёки фойдаланишга уринганлиги;

мусобақа пайтида ёки мусобақадан ташқари пайтда спортчи организмдан, шунингдек спорт мусобақасида иштирок этаётган жонивор организмдан олинган намунада тақиқланган субстанцияларнинг ёхуд улар метаболитларининг ёки маркерларининг мавжуд бўлиши;

спортчининг намуна олиниси учун келишдан бош тортганлиги, спортчининг допингга қарши қоидаларга мувофиқ хабардор қилингандан кейин намуна олинисига узрли сабабларсиз келмаганлиги ёки спортчининг намуна олинисидан бошқача тарзда бўйин товлаганлиги;

спортчидан мусобақадан ташқари пайтда намуна олиниси имкониятига тааллуқли допингга қарши талабларнинг бузилганлиги, шу жумладан ўзининг турган жойи ҳақидаги ахборотни тақдим этмаганлиги ҳамда унинг тестлашда иштирок этиш учун келмаганлиги;

допинг назорати элементини сохталаштириш ёки сохталаштиришга уриниш;

Жаҳон допингга қарши агентлигининг Тақиқланган субстанциялардан терапевтик фойдаланиш учун халқаро стандартга мувофиқ бериладиган рухсатномасиз терапевтик фойдаланиш учун тақиқланган субстанцияларга ва (ёки) тақиқланган усулларга эга бўлиш;

тақиқланган субстанция ва (ёки) тақиқланган усулни тарқатиш.

Спортчилар, шунингдек тренерлар, жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги бошқа мутахассислар томонидан спортчиларга нисбатан допингга қарши қоидаларнинг бузилишига, спорт мусобақасида қатнашаётган жониворларга нисбатан тақиқланган субстанция ва (ёки) тақиқланган усулнинг қўлланилишига йўл қўйилмайди. Спортчи томонидан, шунингдек спорт мусобақасида қатнашаётган жониворга нисбатан тақиқланган субстанция ва (ёки) тақиқланган усулдан фойдаланилганлиги факти фақат Жаҳон допингга қарши агентлиги томонидан аккредитация қилинган лабораторияларда ўтказилган текширувлар натижалари билан тасдиқланади.

Допинг назорати тестларни ўтказишни режалаштириш, намуналарни олиш, сақлаш, ташиш, лабораторияда таҳлил қилиш, тестдан кейинги муолажалар, шунингдек тегишли эшитувларни ўтказиш ва апелляцияларни кўриб чиқишни ўз ичига оладиган жараёндир.

Допингга қарши таъминот спортда допингнинг олдини олиш ва унга қарши курашишга қаратилган тадбирларни ўтказишдан иборат.

Тестлаш допинг назоратининг элементлари бўлиб, тестларни ўтказишни режалаштириш, намуналарни олиш, сақлаш ва Жаҳон допингга қарши агентлиги томонидан аккредитация қилинган лабораторияга ташишни ўз ичига олади.

Тестлаш мусобақа пайтида ёки мусобақадан ташқари пайтда амалга оширилади. Мусобақа пайти деганда, агар тегишли спорт тури бўйича халқаро спорт федерацияси (уюшмаси) қоидаларида ёки допингга қарши халқаро ташкилот томонидан бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, спортчининг ва (ёки) жониворнинг муайян мусобақада иштирок этиши билан боғлиқ пайт тушунилади. Мусобақа пайтига киритилмаган вақт мусобақадан ташқари пайтдир.

Спортда допингнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш чора-тадбирлари куйидагиларни ўз ичига олади:

допинг назоратини ўтказиш;

спортчиларнинг, тренерларнинг, жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги бошқа мутахассисларнинг допингга қарши қоидаларни бузганлик учун жавобгарлигини белгилаш;

тақиқланган субстанциялар ва (ёки) тақиқланган усуллар қўлланилишининг олдини олиш;

допинг назоратини ўтказувчи мутахассисларнинг малакасини ошириш;

жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи таълим муассасаларининг қўшимча таълим дастурларига допингга қарши қоидалар, спортда допингнинг спортчилар соғлиғи учун оқибатлари, допингга қарши қоидаларни бузганлик учун жавобгарлик тўғрисидаги бўлимларни киритиш;

оммавий ахборот воситаларида допингга қарши тарғибот олиб бориш;

спортда допингнинг олдини олиш ва унга қарши курашишга қаратилган илмий тадқиқотлар ўтказиш;

спортчиларнинг иш қобилиятини тиклаш воситалари ва усулларини ишлаб чиқиш бўйича илмий тадқиқотлар ўтказиш;

допинг назоратини ўтказиш тартибида назарда тутилган допинг назоратини ўтказиш шартларини бузганлик учун жисмоний тарбия-спорт ташкилотларининг жавобгарлигини белгилаш;

спортда допингнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликни амалга ошириш.

*LexUZ шарҳи*

*Қўшимча маълумот учун қаранг: «Спортда допингга қарши кураш тўғрисида»ги Халқаро ковенция (Париж, 2005 йил 19 октябрь).*

## **28-модда. Спорт паспорти**

Спорт паспорти ягона намунадаги ҳужжат бўлиб, спортчининг жисмоний тарбия-спорт ташкилотига мансублигини ва унинг спорт малакасини тасдиқлайди.

Спорт паспортида қуйидагилар кўрсатилади:

спортчининг фамилияси, исми, отасининг исми;

жинси;

туғилган санаси;

спортчининг жисмоний тарбия-спорт ташкилотига мансублиги;

танланган спорт тури ёки спорт турлари ва спорт турининг тармоқлари;

спорт унвонлари ва спорт разрядлари берилганлиги тўғрисидаги маълумотлар;

спорт унвонлари ва спорт разрядларини бериш учун зарур нормалар ҳамда талаблар

бажарилганлигини тасдиқловчи маълумотлар;

спортчи тиббий текширувдан ўтганлиги тўғрисидаги белги;

спорт мусобақаларида эришилган натижалар;

спортчининг спорт дисквалификацияси тўғрисидаги маълумотлар;

давлат мукофотлари ва бошқа шаклдаги рағбатлантиришлар тўғрисидаги маълумотлар;

тренернинг фамилияси, исми, отасининг исми;

танланган спорт тури ёки спорт турларининг ўзига хос хусусиятлари билан боғлиқ бошқа маълумотлар.

Спортчининг жисмоний тарбия-спорт ташкилотига мансублиги спортчи ва жисмоний тарбия-спорт ташкилоти ўртасида тузилган меҳнат шартномаси асосида ва (ёки) спортчининг жисмоний тарбия-спорт ташкилотига аъзолиги асосида аниқланади.

Спорт паспортларини юритиш, бериш ва алмаштириш, уларни ҳисобга олиш ягона тизимининг амал қилиш тартиби Спорт паспорти тўғрисидаги низомда белгиланади. Спорт паспорти тўғрисидаги низом ва спорт паспортининг намунаси махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

## **4-боб. Таълим тизимида, фуқароларнинг иш жойи, яшаш жойи ҳамда дам олиш жойида жисмоний тарбия ва спорт**

### **29-модда. Таълим тизимида жисмоний тарбия ва спортни ташкил этиш**

Таълим тизимида жисмоний тарбия ва спортни ташкил этиш қуйидагиларни ўз ичига олади:

асосий таълим дастурлари доирасида давлат таълим стандартлари билан белгиланган ҳажмларда жисмоний тарбия ва спорт бўйича мажбурий машғулотларни, шунингдек қўшимча таълим дастурлари доирасида қўшимча (факультатив) жисмоний машқлар ва спорт машғулотларини ўтказиш;

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 6 апрелдаги 187-сонли «Умумий ўрта ва ўрта махсус таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарори.*

таълим олувчиларни жисмоний тарбия ва спорт машғулотларига жалб этиш учун шарт-шароитлар яратиш, шу жумладан ёшларнинг жисмоний тарбия-спорт тайёргарлиги бўйича тадбирлар мажмуини ўтказиш учун спорт жиҳозлари ва анжомлари билан таъминлаш;

таълим олувчиларда индивидуал қобилиятлари ва соғлиғи ҳолатини ҳисобга олган ҳолда жисмоний тарбия ва спорт кўникмаларини шакллантириш;

ўқув машғулотлари пайтида жисмоний тарбия тадбирларини амалга ошириш;

таълим олувчиларнинг жисмоний тарбияси ташкил этилиши устидан тиббий назорат олиб бориш;

ота-оналарда ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларда болаларнинг соғлиғи ва уларнинг жисмоний тарбиясига нисбатан масъулиятли муносабатни шакллантириш;

болалар ва ёшларнинг жисмоний тайёргарлигини ҳамда жисмоний ривожланишини ҳар йили мониторинг қилиш;

таълим олувчилар иштирокида спорт тадбирларини, шу жумладан халқ таълими тизимининг таълим муассасалари ўқувчилари («Умид ниҳоллари»), ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари («Баркамол авлод») ҳамда олий таълим муассасалари талабалари («Универсиада») иштирокида уч босқичли спорт мусобақалари ташкил этилиши ва ўтказилишига кўмаклашиш.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 25 октябрдаги 864-сонли «Ўқувчи ва талаба ёшлар ўртасида ўтказиладиган республика спорт мусобақалари тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори.*

### **30-модда. Фуқароларнинг иш жойи, яшаш жойи ҳамда дам олиш жойида жисмоний тарбия ва спортни ташкил этиш**

Иш берувчилар, уларнинг бирлашмалари ва ходимлар ёки уларнинг вакиллик органлари ўртасидаги жамоа шартномалари, келишувлари ва меҳнат шартномаларига:

ходимларга жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш, жисмоний тарбия, спорт, реабилитация қилувчи ҳамда ходимларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишига боғлиқ бўлган бошқа тадбирларни ўтказиш учун шароитлар яратиш ҳақидаги;

ходимларга ва уларнинг оила аъзоларига ушбу қисмнинг **иккинчи хатбошисида** назарда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш учун спорт объектлари, спорт жиҳозлари ва анжомларидан фойдаланиш имкониятини бериш ҳақидаги;

спорт объектларига, спорт жиҳозлари ва анжомларига лозим даражада хизмат кўрсатилиши ҳамда уларнинг таъмирланишини таъминлаш, бундай объектлар, жиҳозлар ва анжомларни сақлашни, уларга хизмат кўрсатишни ҳамда уларни таъмирлашни амалга оширувчи ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш ҳақидаги қоидалар киритилиши мумкин.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фуқароларнинг яшаш жойи ва дам олиш жойи бўйича жисмоний тарбия ҳамда спортни ривожлантириш учун шароитлар яратади, шу жумладан жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассисларни жалб этиш йўли билан шароитлар яратади.

Санаторий-курорт муассасалари, дам олиш уйлари ва туристик базалар раҳбарлари фуқароларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш, касалликларнинг олдини олиш ва даволаш мақсадида фуқароларнинг даволаниши ҳамда дам олиши жараёнида жисмоний тарбия компонентларидан фойдаланиш учун шароитлар яратади.

Корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг меҳнат жамоалари касаба уюшмалари кўмиталари билан биргаликда ходимларни ҳамда уларнинг оила аъзоларини жисмоний тарбия ва спорт билан фаол шуғулланишга, шу жумладан иш куни давомида ишлаб чиқариш гимнастикасини ташкил этиш ҳамда ўтказишга жалб этиш мақсадида ихтиёрий равишдаги мунтазам жисмоний тарбия-соғломлаштириш тадбирлари ва спорт тадбирлари ўтказиш бўйича шароитлар яратиши ҳамда ишларни ташкил этиши мумкин.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ходимларининг жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланишини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.*

*Олдинги тахрирга қаранг.*

### **31-модда. Мослаштирувчи жисмоний тарбия ва мослаштирувчи спорт. Ногиронлиги бўлган шахсларни ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларни жисмоний реабилитация қилиш**

Мослаштирувчи жисмоний тарбия жисмоний тарбиянинг ногиронлиги бўлган шахсларни ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларни жисмоний реабилитация қилишнинг комплекс воситаларидан фойдаланувчи қисмидир.

Мослаштирувчи спорт ногиронлиги бўлган шахсларни ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларни жисмоний реабилитация қилишга ҳамда ижтимоий мослаштиришга қаратилгандир.

Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларнинг мослаштирувчи спортни ривожлантириш спорт билан шуғулланишнинг устуворлиги, оммалашуви ҳамда очиқлиги принципларига асосланади.

Ногиронлиги бўлган шахсларни ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларни мослаштирувчи жисмоний тарбия ва мослаштирувчи спорт усулларида фойдаланган ҳолда жисмоний реабилитация қилиш ҳамда ижтимоий мослаштириш жисмоний тарбия-спорт ташкилотларида, шу жумладан реабилитация марказларида, ногиронлиги бўлган шахсларнинг жисмоний тарбия-спорт клубларида амалга оширилади.

Тегишли таълим муассасаларида таълим олаётган ногиронлиги бўлган шахслар ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахслар учун машғулотлар бундай таълим олувчиларнинг шахсий қобилиятлари ҳамда соғлиғи ҳолати ҳисобга олинган, мослаштирувчи жисмоний тарбия ва мослаштирувчи спорт воситаларидан фойдаланилган ҳолда ташкил этилади.

Махсус ваколатли давлат органи маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамоат бирлашмалари билан биргаликда ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳамда жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахсларнинг жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари воситасида жисмоний тарбия, жисмоний камол топтириш ва жисмоний тайёргарлик тизимига уйғунлашувига кўмаклашади.

Махсус ваколатли давлат органи, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари, шунингдек ногиронлиги бўлган шахсларнинг жисмоний тарбия-спорт бирлашмалари ногиронлиги бўлган шахслар ва жисмоний имкониятлари чекланган бошқа шахслар иштирокида жисмоний тарбия ва спорт тадбирлари ўтказилишини ташкил этади, болалар-ўсмирлар спорт-мослаштирувчи мактабларини, мослаштирувчи болалар-ўсмирлар жисмоний тайёргарлик клубларини ташкил қилади.

*(31-модда Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 17 майдаги ЎРҚ-770-сонли Қонуни тахририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Кўшимча маълумот учун қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида»ги Қонуни.*

## **5-боб. Спорт захирасини тайёрлаш**

### **32-модда. Юқори малакали спортчиларни ва спорт захирасини тайёрлаш**

*Олдинги тахрирга қаранг.*

Юқори малакали спортчиларни ва спорт захирасини тайёрлаш ихтисослаштирилган спорт таълими муассасалари, шу жумладан олимпия захиралари коллежлари, болалар-ўсмирлар спорт мактаблари, шунингдек жисмоний тарбия-спорт жамиятлари, спорт-техника ташкилотлари, спорт клублари, спорт тайёргарлиги марказлари, мактаблар ҳамда жисмоний



тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассислар томонидан амалга оширилиб, уларни тайёрлаш тартиби қонунчиликда белгиланади.

*(32-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: мазкур Қонуннинг 34-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 23 сентябрдаги 211-сонли қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикасидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан молиялаштириладиган спорт мактаблари тўғрисида»ги низом, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 30 декабрдаги 731-сон «Олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш марказлари фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.*

Юқори малакали спортчиларни ва спорт захирасини тегишли спорт кийим-боши, спорт экипировкаси, спорт жиҳози ва анжоми, биологик ва тиббий-тикловчи препаратлар билан таъминлаш, шунингдек уларнинг куч-қувват сарфини ҳамда жисмоний ресурсларини компенсация қилиш, тиббий хизмат кўрсатишни (профилактика, даволаш) таъминлаш билан боғлиқ харажатларнинг ўрни қопланишини молиялаштириш белгиланган тартибда амалга оширилади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Юқори малакали спортчиларни ва спорт захирасини спорт турларининг ўзига хос хусусиятларига мувофиқ ҳолда тайёрлаш мазкур спорт тури бўйича тренерлик фаолияти билан шуғулланиш учун малака сертификатига эга бўлган шахслар томонидан амалга оширилади.

*(32-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 12 октябрдаги ЎРҚ-721-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон)*

### **33-модда. Спорт захирасини тайёрлаш босқичлари**

Спорт захирасини тайёрлашда спортчиларни тайёрлашнинг қуйидаги босқичлари белгиланади:

- спорт-соғломлаштириш босқичи;
- бошланғич тайёргарлик босқичи;
- ўқув-машқ босқичи;
- спорт маҳоратини такомиллаштириш босқичи;
- олий спорт маҳорати босқичи.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган босқичлар таркиби махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

### **34-модда. Спортчилар тайёрлашни амалга оширувчи жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари ва таълим муассасалари**

Спортчилар тайёрлаш мақсадида ўқув-машқ жараёни бўйича, шу жумладан юқори малакали спортчиларни ва спорт захирасини тайёрлаш бўйича фаолиятни амалга оширувчи жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари ва таълим муассасалари фаолият кўрсатади. Ўқув-машқ жараёнини ташкил этиш ўқув-машқ ва бошқа спорт тадбирларини ўтказишни, шунингдек спорт тадбирларида спорт экипировкаси, спорт жиҳози ва анжоми, тиббий хизмат, йўлқира ҳамда овқат билан таъминлашни ўз ичига олади.

Ўқув-машқ жараёнини, юқори малакали спортчиларни ва спорт захирасини тайёрлашни амалга оширувчи жисмоний тарбия-спорт ташкилотлари жумласига спорт тайёргарлиги марказлари, шунингдек жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи бошқа ташкилотлар ҳамда яқка тартибдаги тадбиркорлар киради.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган таълим муассасалари жумласига жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи олий таълим муассасалари киради.

*(34-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 23 июлдаги ЎРҚ-486-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон)*

Ушбу модданинг **учинчи қисмида** кўрсатилган таълим муассасалари жумласига кирмайдиган таълим муассасаларида спортчиларни тайёрлаш мақсадида спорт турлари бўйича шундай тайёргарликни чуқурлаштирилган ўқув-машқ жараёни асосида амалга оширадиган таркибий бўлинмалар, ихтисослаштирилган синфлар ва гуруҳлар ташкил этилиши мумкин.

### **35-модда. Ҳар хил спорт турлари бўйича спортчиларни тайёрлашга доир ўқув дастурлари**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи таълим муассасаларида ҳар хил спорт турлари бўйича спортчиларни тайёрлаш ўқув дастурларига мувофиқ (танланган спорт тури ёки спорт турлари йўналишида) олиб борилади.

*(35-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 23 июлдаги ЎРҚ-486-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон)*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Ҳар хил спорт турлари бўйича спортчиларни тайёрлашнинг намунавий ўқув дастурлари ўқув-машқ жараёнини амалга оширувчи жисмоний тарбия-спорт муассасалари фаолиятини тартибга солувчи қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ишлаб чиқилади ҳамда жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги тегишли илмий тадқиқотлар натижаларига ҳамда жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ўтказиш амалиётига асосланади. Ҳар хил спорт турлари бўйича спортчиларни тайёрлашнинг намунавий ўқув дастурлари махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

*(35-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида фаолиятни амалга оширувчи (танланган спорт тури ёки спорт турлари йўналишида) таълим муассасаларида ўқув-машқ фаолиятини ҳар хил спорт турлари бўйича спортчиларни тайёрлашга доир ўқув дастурларидан фойдаланмасдан ташкил этишга йўл қўйилмайди.

*(35-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 23 июлдаги ЎРҚ-486-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон)*

### **36-модда. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги педагогик фаолият**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Тегишли маълумотга ва касбий тайёргарликка эга бўлган шахсларнинг жисмоний тарбия ва спорт соҳасида, шу жумладан даволаш жисмоний тарбияси соҳасида педагогик фаолият билан шуғулланишига қонунчиликда белгиланган тартибда йўл қўйилади.

*(36-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Тренер ва тренер-ўқитувчиларнинг жисмоний тарбия маълумотига эга бўлишлари талаб этилмайдиган спорт турлари рўйхати» (рўйхат рақами 2559, 05.02.2014 й.), Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «2018-2019 йилларда Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш жамғармасининг йиғимлари ҳисобидан молиялаштириладиган жисмоний тарбия ва спорт объектларини қуриш, реконструкция қилиш ва капитал таъмирлашнинг манзилли дастурига ўзгартириш киритиш тўғрисида»ги қарори.*

## **6-боб. Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари ва уларни шакллантириш**

### **37-модда. Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари**

Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари асосий ва захира таркибларидан ташкил топиши мумкин.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 14 июндаги 173-сонли қарори билан тасдиқланган «Спорт терма жамоалари тўғрисида»ги низом ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 27 апрелдаги 121-сонли қарори билан тасдиқланган «Терма жамоалар ҳамда уларнинг захираси спортчилари ва тренерларининг энергия сарфларини қоплашга ва жисмоний ресурсларини тиклаш учун мақсадли пул (молиявий) маблағларини сарфлаш тартиби тўғрисида»ги низом.*

Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари таркибига кирувчи жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги мутахассисларнинг рўйхати тегишли спорт турлари бўйича спорт федерациялари (уюшмалари) билан келишилган ҳолда махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларини республика бюджети маблағлари ҳисобидан моддий-техникавий таъминлаш, шу жумладан спорт экипировкаси билан таъминлаш, илмий-услубий, тиббий-биологик, тиббий, допингга қарши таъминлаш махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

### **38-модда. Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларини шакллантириш**

Спорт турлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларига номзодлар рўйхатлари ҳар йили спорт федерациялари (уюшмалари) томонидан шакллантирилади ва махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

*LexUZ шарҳи*

*См.: главу 2 Положение о сборных командах по видам спорта, утвержденное постановлением Кабинета Министров Республики Узбекистан от 14 июня 2012 года № 173.*

Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларига номзодлар рўйхатларини шакллантиришнинг умумий принциплари ва мезонлари, ушбу рўйхатларни тасдиқлаш тартиби махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларига номзодлар рўйхатларини шакллантиришнинг умумий принциплари ва мезонлари, ушбу рўйхатларни тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги низом» (07.12.2017 й., рўйхат рақами 2954).*

Халқаро спорт мусобақаларида иштирок этишга тайёргарлик кўриш ва иштирок этиш учун Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоалари спорт турлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларига номзодларнинг тегишли рўйхатига киритилган шахслар орасидан спорт федерациялари (уюшмалари) томонидан шакллантирилади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 14 июндаги 173-сонли қарори билан тасдиқланган «Спорт терма жамоалари тўғрисида»ги низомнинг 7 — 21-бандлари.*

## **7-боб. Жисмоний тарбия ва спортнинг моддий, тиббий, молиявий ҳамда бошқа таъминоти**

### **39-модда. Жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотлари**

Жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотлари хусусий ёки оммавий мулк бўлиши мумкин.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларини хусусийлаштириш тартиби қонунчиликда белгиланади.

*(39-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги Қонуни.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ўз ҳудудида жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларининг режалаштирилиши, лойиҳалаштирилиши, қурилиши ҳамда фойдаланишга топширилиши устидан назоратни амалга оширади.

*(39-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2023 йил 20 январдаги ЎРҚ-815-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.01.2023 й., 03/23/815/0044-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Шунингдек, қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 майдаги 130-сонли «Спорт объектларини қуриш тартибини янада такомиллаштириш ва улардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.*

Жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларидан фойдаланиш шартлари, нормалари, талаблари ҳамда қоидалари, шунингдек уларга тегишли тоифаларни бериш тартиби махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланади.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларида фуқароларнинг айрим тоифаларига қонунчиликда белгиланган тартибда имтиёзли асосда хизматлар кўрсатилиши мумкин.

*(39-модданинг бешинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

Таълим муассасаларини, турар жой даҳаларини зарур жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотлари мажмуини барпо этмасдан қуришга ва реконструкция қилишга, шунингдек жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларини шу ҳудуд доирасида уларга тенг иншоотларни барпо этмасдан тугатишга йўл қўйилмайди.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт иншоотларининг намунавий штат бирликларини белгилаш нормалари ҳамда талаблари, ижара ҳақини ҳисоблаш услуби ва улардан фойдаланиш тартиби, шунингдек таълим муассасалари, корхоналар, турар жой даҳаларининг асосий жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва (ёки) спорт иншоотлари билан энг кам таъминланиш нормативлари қонунчиликда белгиланади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: «Таълим муассасалари, корхоналар, турар жой даҳаларининг асосий жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва (ёки) спорт иншоотлари билан энг кам таъминланиш нормативлари» (рўйхат рақами 2614, 10.09.2014 й.).*

Спорт объектлари бўлмаган айрим ер ва сув ҳудуди участкаларида, шунингдек ҳаво ҳудуди участкаларида спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларини ўтказишга бу участкаларни вақтинчалик спорт объектлари (трассалари) сифатида расмийлаштирган ҳолда қонунчиликда белгиланган тартибда йўл қўйилади.

*(39-модданинг еттинчи ва саккизинчи қисмлари Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

**40-модда. Жисмоний тарбия ёки спорт тадбирларининг тиббий таъминоти**

Жисмоний тарбия ёки спорт тадбирларининг ташкилотчилари бу тадбирлар иштирокчиларини тиббий ёрдам билан таъминлашни амалга ошириши шарт.

#### **41-модда. Жисмоний тарбия ва спортни молиялаштириш**

Жисмоний тарбия ва спортни молиялаштириш қуйидагилар ҳисобидан амалга оширилади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг маблағлари;  
тадбиркорлик фаолияти ва бошқа хўжалик фаолиятдан тушадиган даромадлар;  
аҳолига пуллик жисмоний тарбия-спорт ва соғломлаштириш хизматлари кўрсатишдан тушадиган маблағлар;  
юримдик ва жисмоний шахсларнинг беғараз ёрдами;  
жисмоний тарбия-спорт жамоат бирлашмалари иштирокчиларининг аъзолик бадаллари;  
спорт турлари бўйича махсус жамғармаларнинг маблағлари;

*LexUZ шарҳи*

*Масалан, қаранг: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 18 мартдаги 144-сонли «Ўзбекистон Республикасида футболни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг 3-банди, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 25 августдаги 414-сонли «Ўзбекистон Республикаси теннисни ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш жамғармасини ташкил этиш тўғрисида»ги ва 1999 йил 1 июндаги 279-сонли «Ўзбекистон Республикаси боксини ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш жамғармасини ташкил этиш тўғрисида»ги қарорлари.*

спорт рамзлари, тимсолларидан фойдаланганлик учун корхоналар ва ташкилотларнинг ажратмалари;  
чет эл инвестициялари маблағлари;  
халқаро ташкилотлардан келадиган тушумлар;

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар.

*(41-модданинг ўн биринчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

#### **42-модда. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида хавфсизлик нормалари ва қоидаларига риоя этилишини, фуқароларнинг соғлиғи, шаъни ва кадр-қиммати муҳофаза қилинишини таъминлаш**

Жисмоний тарбия-соғломлаштириш, оммавий жисмоний тарбия ва спорт тадбирларини ўтказадиган ташкилотлар жисмоний тарбия ва спорт машғулотлари ҳамда спорт мусобақалари ўтказиладиган жойларнинг хавфсизлик техникаси қоидаларига ва санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативларига мувофиқ лозим даражада техник жиҳозланишини таъминлайди.

Жисмоний тарбия ва спорт машғулотлари ҳамда спорт мусобақалари улар иштирокчиларининг ва томошабинларнинг соғлиғига, шаъни ва кадр-қимматига зиён етказилмайдиган тарзда ўтказилиши керак.

Спортчиларнинг шаъни ва кадр-қиммати камситилишига олиб келадиган, шунингдек уларнинг спорт жароҳатлари олишига сабаб бўладиган тайёргарлик услубларидан фойдаланишга йўл қўйилмайди.

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия ёки спорт тадбирларида иштирок этиши вақтида соғлиғига зиён етказилган спортчилар, тренерлар ва спорт ҳакамларига қонунчиликка мувофиқ тиббий, ижтимоий ва касбий реабилитация берилади.

*(42-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси «Фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида»ги Қонунининг 16-моддаси.*

Муассасалар ва ташкилотларнинг вояга етмаган спортчилар билан ўзаро муносабатлари белгиланган тартибда фақат уларнинг ота-онаси ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахслар ёхуд улар тарбияланаётган ихтисослаштирилган муассасаларнинг розилиғи ва иштирокида амалга оширилади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 73 — 76-моддалари.*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Спорт мусобақаларида иштирок этувчи шахслар қонунчиликда белгиланган тартибда суғурта полисига эга бўлиши шарт.

*(42-модданинг олтинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

### **43-модда. Спорт жиҳози, анжومي ва спорт кийим-боши**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Спорт жиҳози, анжومي ва спорт кийим-боши миллий стандартлар, нормалар ҳамда талабларга мувофиқ бўлиши керак.

*(43-модда Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 3 ноябрдаги ЎРҚ-800-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 04.11.2022 й., 03/22/800/0990-сон — 2023 йил 5 ноябрдан кучга киради)*

### **44-модда. Жисмоний тарбия ва спортнинг илмий-услубий ҳамда техник таъминоти**

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш ҳамда ўтказишни таълим муассасалари ва таркибида илмий марказлар ташкил этиладиган бошқа ташкилотлар, илмий-тадқиқот институтлари, белгиланган тартибда ташкил этилган ҳамда ўз фаолиятини давлат буюртмалари ва бошқа буюртмалар асосида олиб борадиган лабораториялар амалга оширади.

*LexUZ шарҳи*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 3 июлдаги ПҚ-1994-сонли «Ўзбекистон Республикаси Миллий олимпия қўмитаси хузурида Республика спорт тиббиёти илмий-амалий марказини ташкил этиш тўғрисида»ги қарори.*

Таълим муассасалари ва бошқа ташкилотлар жисмоний тарбия воситалари билан аҳоли соғлиғини мустаҳкамлашга кўмаклашадиган аниқ дастурларни ишлаб чиқади ҳамда амалиётга жорий этади, спорт захираларини ва Ўзбекистон Республикасининг спорт терма жамоаларини халқаро спорт тадбирларига тайёрлашни илмий жиҳатдан таъминлашни такомиллаштиради.

Махсус ваколатли давлат органи, бошқа давлат органлари ҳамда ташкилотлари таълим муассасалари ва ташкилотларига жисмоний тарбия ва спорт соҳасида илмий-тадқиқот ишларини олиб боришда, шунингдек долзарб илмий-тадқиқот ишларига давлат буюртмалари ҳамда бошқа буюртмаларни шакллантиришда кўмаклашади, илмий-тадқиқот ишларининг яқунларини таҳлил қилади ва уларнинг фаолиятига ёрдам кўрсатади.

## **8-боб. Яқунловчи қоидалар**

### **45-модда. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги халқаро ҳамкорлик**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги халқаро ҳамкорлик халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган принциплари ва нормалари, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари ва қонунчилиги асосида амалга оширилади.

*(45-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

#### **46-модда. Низоларни ҳал этиш**

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасидаги низолар қонунчиликда белгиланган тартибда ҳал этилади.

*(46-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон)*

*Олдинги таҳрирга қаранг.*

#### **47-модда. Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик**

Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги қонунчиликни бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

*(47-модда Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-683-сонли Қонуни таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 36-сон, 473-модда; 2016 й., 52-сон, 597-модда; 2017 й., 24-сон, 487-модда, Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон, 24.07.2018 й., 03/18/486/1559-сон; 04.12.2020 й., 03/20/653/1592-сон; Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 21.04.2021 й., 03/21/683/0375-сон, 12.10.2021 й., 03/21/721/0952-сон, 18.05.2022 й., 03/22/770/0424-сон; 04.11.2022 й., 03/22/800/0990-сон; 21.01.2023 й., 03/23/815/0044-сон)*